

Sygn. akt III KO 140/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie dotyczącej M. L.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 listopada 2018 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w B. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
równorzędnemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt IV Kp [...]),

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w I.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 maja 2018 r., sygn. akt PO I Ds. [...], prokurator Prokuratury Okręgowej w S. umorzył na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 322 k.p.k. śledztwo w sprawie zawiadomienia M. L., dotyczące podejrzenia popełnienia przestępstw z art. 230 § 1 k.k., art. 233 § 1 k.k., art. 229 § 3 k.k. w zw. z art. 229 § 1 k.k. oraz z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. i art. 233 § 4 k.k., w tym związane z powoływaniem się na wpływy w b. wymiarze sprawiedliwości.

Zażalenie na to postanowienie złożył zawiadamiający M. L.

Postanowieniem z dnia 3 października 2018 r., sygn. akt IV Kp [...], Sąd Rejonowy w B. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Na uzasadnienie podniesiono, że dwa spośród pięciu czynów objętych niniejszym zażaleniem dotyczą powoływania się na wpływy u Wiceprezesa Sądu Rejonowego w B. oraz na wpływy w b. wymiarze sprawiedliwości. W przekonaniu wnioskującego Sądu te okoliczności przemawiają

za tym, by ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości przekazać niniejszą sprawę do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi.

Rozpoznając przedmiotowy wniosek Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w B. jest zasadny.

Należy podkreślić, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Za takie okoliczności należy uznać sytuacje, które mogłyby wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać nawet mylne przekonanie, podjęte jednak w oparciu o racjonalne przesłanki, że w sądzie właściwym miejscowo nie ma wystarczających warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 listopada 2008 r., IV KO 130/08, OSNKW – R 2008, poz. 2280; z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KO 48/12, Lex Nr 1220979*).

Należy stwierdzić, że tego rodzaju sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, zaś okoliczności faktyczne wskazane przez wnioskujący Sąd przemawiają za jej przekazaniem do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Występujący w sprawie kontekst sytuacyjny powoduje, że z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości jest rzeczą niepożądaną, aby w przedmiotowej sprawie orzekali sędziowie wnioskującego Sądu.

Trzeba stwierdzić, iż za dobro wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu art. 37 k.p.k. należy także rozumieć potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywizmie sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy. Tym bardziej w sprawach nawet pośrednio dotyczących wymiaru sprawiedliwości, czy też wiążących się z działalnością Sądu Rejonowego w B.

Zaistniała w sprawie sytuacja z racji swego charakteru mogłaby nie tylko wpływać na swobodę orzekania sędziów wnioskującego Sądu, ale także rodzić

w społecznym odbiorze racjonalne – w tych warunkach – przekonanie o niezdolności Sądu do rozstrzygnięcia sprawy w sposób wolny od wszelkiego rodzaju nacisków. Te okoliczności faktyczne w istocie rzeczy mogłyby prowadzić w konsekwencji do ograniczenia w sposób obiektywny niezawisłości orzekania, co nie służy dobru wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu w/w przepisu. Będzie to mieć wpływ na swobodę orzekania, a także stworzy przekonanie, że przedmiotowe zażalenie na umorzenie śledztwa zostanie rozpoznane w sposób właściwy, bezstronny i sprawiedliwy.

Z tych względów uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją do Sądu Rejonowego w I.